

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny országos fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** KOVÁCSNÉ HERMAN KATALIN (Teleki Blanka Általános Iskola)
Közép-Buda: MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: PONGRÁCZNÉ KRIZMANITS MÁRIA (József Attila Kat. Ált. Isk.)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest, Közép-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Szolnoki SZCJGY Gépipari Technikum, Szolnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVIcs MAGDOLNA (KÁÁI. Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: KUN SÁNDOR (Monori József Attila Gimnázium, Monor)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®



BOLYAI FARKAS



BOLYAI JÁNOS

2023/24. ORSZÁGOS DÖNTŐ 4. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár



<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Rövid vagy hosszú? A rövid *u*-val írandó szavak kezdőbetűiből az előfordulás sorrendjében összeolvasható egy újabb szó. Mi a jelentése?
vály_ baty_ ágy_ alk_ borj_ sat_ kopolty_ ad_ od_
 (A) boszorkány (B) világtalan (C) újszülött, kisgyerek
 (D) kiskatona (E) török méltóság, rang
2. Melyik helyesen írt névutó illik az alábbi mondatok valamelyikébe?
A tisztás egy kis erdőszlak áll. A házikó egy vizsla kölyök fut elénk. A háttérben kisebb szikla emelkedik, amely hűs forrás tör a felszínre.
 (A) mögül (B) mellől (C) elől (D) alól (E) mellett
3. Mi a szavak helyes sorrendje a betűrendbe sorolás szerint?
1. kerék 2. kerekded 3. kérges 4. kéreg
 (A) 1 2 4 3 (B) 1 2 3 4 (C) 4 3 2 1 (D) 4 1 2 3 (E) 4 3 1 2
4. Melyik szóval kell kiegészíteni a következő szólást, és mi a jelentése?
Felkopik
 (A) a lába – sokat gyalogol (B) a tolla – sokat ír
 (C) az álla – éhezik (D) a foga – állandóan eszik
 (E) a nyelve – folyton fecseg
5. Mely szavakkal lehet helyesen kiegészíteni az alábbi hiányos versidétet?
*„Minden virágom
 lesz virágáron,
 ha lesz, azt se bánom,
 igaz lesz majd a virágom.”*
 (A) felnevelt (B) szerelmem (C) kedvesem (D) kóró (E) csalán
6. Melyik verset írta az előző feladatban megidézett mű költője?
 (A) Száncsengő (B) Nemzeti dal (C) A cinege cipője
 (D) Altató (E) Tengerecki hazaszáll
7. Pótoljátok a hiányzó számokat az alábbi szólásokból, közmondásokból! Mennyi a beírandó számok összege?
*Minden csoda napig tart. Egy bolond..... -at csinál.
 egy tucát. dudás nem fér meg egy csárdában.*
 (A) 116 (B) 117 (C) 118 (D) 124 (E) 202
8. Anagramma. Mely szavak, kifejezések betűiből lehet az összes betű felhasználásával egy *M* betűvel kezdődő keresztnévet kirakni?
 (A) ALMA DONG (B) NANA IRMA (C) OKOS MOND
 (D) NI MÓKA (E) TORMÁN
9. Tulajdonságot jelentő szavak szótagjait kevertük össze. Állítsátok helyre őket, majd azokat jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a *ravasz* szó jelentésének, azaz rokon értelmű párjai!
 (A) gos-fan-fur (B) ko-fon-dó-tos (C) tolt-fon-meg
 (D) di-sze-bur-le (E) la-fin-csa-ta
10. Egészítsétek ki az összes lehetséges módon az alábbi hiányos szót egy-egy mássalhangzóval! Mit jelenthet egy így kijött szó? _É R
 (A) csermely (B) zúzvara (C) ritka (D) jövedelem (E) üres
11. Mentovics Éva *A madáretetőnél* című verséből idézünk. Jelöljétek meg a részlettel kapcsolatos igaz állításokat!
*„Számítalan kis pelyhes jószág Gúnyájukat szél borzolja,
 havas ágon didereg. apró lábuk reszkető.
 Vékony, lenge tollruhában Ilyen cudar, fagyos télen
 hogy bírják a hideget? nagy kincs ám az etető!”*
 (A) Az idézet tartalmaz legalább 7 főnevet.
 (B) Legalább 9 Milyen? kérdésre felelő szó (melléknév) is van benne.
 (C) Az egyik mondat felszólítást tartalmaz.
 (D) A részletben van példa a kiejtéstől eltérő helyesírású szóra.
 (E) A cudar szó jelentése: fukar.
12. Melyik szóból lehet egy újabb szót vagy toldalékos szóalakot létrehozni úgy, hogy két betűje helyet cserél? Például: TALALÓ → TALLALÓ.
 (A) VADAS (B) KARBA (C) ÉTEL
 (D) ROPTÁK (E) MÁSOLAT
13. Egy jól ismert népmeséből idéztünk egy mondatot, de az egészet egybeírtuk. Tagoljátok szavaira, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
Elmondhatom hogy úgy a legfinomabbak a kolbászok a kiskertben.
 (A) A helyesen tagolt mondat összesen 12 szóból áll.
 (B) Összesen négyszer fordul elő a mondatban kétjegyű mássalhangzó.
 (C) A mondatba vesszőt is kell tenni.
 (D) Végül nemcsak kolbász, hanem só és krumpli is került a levesbe.
 (E) A mese főhőse túljárt egy irigy öregasszony eszén.